

*Рекомендовано до друку радою з наукової роботи
Національної академії внутрішніх справ*

Редакційна колегія:

В. В. Коваленко, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (голова); **О. М. Джу́жа**, доктор юридичних наук, професор (заст. голови); **Є. М. Бодю́л**, кандидат юридичних наук, професор (заст. голови); **І. А. Варти́лецька**, кандидат юридичних наук, доцент; **В. В. Васи́левич**, кандидат юридичних наук, доцент; **В. А. Довб́ня**, кандидат юридичних наук (відп. секретар); **Е. М. Кісі́люк**, кандидат юридичних наук, доцент; **Ю. Г. Кобри́нський**, голова Ради ветеранів; **О. Г. Колб́**, доктор юридичних наук, професор; **М. В. Кости́цький**, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України; **В. В. Кузне́цов**, кандидат юридичних наук, доцент; **А. Г. Ла́пко**, в.о. начальника навчально-методичного центру; **В. П. Михай́ленко**, кандидат юридичних наук; **Ю. Ю. Орло́в**, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник; **В. І. Оса́дчий**, доктор юридичних наук, професор; **О. В. Про́цюк**, кандидат юридичних наук; **А. В. Савче́нко**, доктор юридичних наук, професор; **О. М. Того́чинський**, кандидат педагогічних наук, доцент; **В. В. Черне́й**, кандидат юридичних наук, доцент; **В. І. Ша́кун**, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України

А43 **Актуальні проблеми кримінального права (пам'яті професора П.П. Михайленка)** : тези доп. II наук.-теорет. конф. (м. Київ, 16 листоп. 2011 р.) [Текст] / ред. кол. : В. В. Коваленко (голова), О. М. Джу́жа, Є. М. Бодю́л та ін. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2011. – 144 с.

ISBN 978-617-502-025-8

Подано тези наукових доповідей, які були оприлюднені під час проведення II міжвузівської науково-теоретичної конференції, присвяченої пам'яті академіка НАПрН України, доктора юридичних наук, професора Петра Петровича Михайленка.

Для вчених, професорсько-викладацького складу, аспірантів, ад'юнктів, студентів, слухачів і курсантів вищих юридичних навчальних закладів.

ISBN 978-617-502-025-8

© Національна академія внутрішніх справ, 2011

Савків І.М. Характеристика злочинів, вчинених на ґрунті ненависті	55
Симоненко Н.О. Множинність злочинів: порівняльно-правові аспекти	56
Сімонов О. Потурання злочину як вид причетності	59
Шумська Я.В. Поняття звільнення від кримінальної відповідальності	60
2.2. Актуальні питання Особливої частини кримінального права	
Осадчий В.І. Злочини проти безпеки виробництва: проблемні питання кваліфікації злочинів, вчинених службовими особами	64
Кузнецов В.В., Кузнецова Л.О. Особливості законотворчого процесу при встановленні кримінальної відповідальності за злочини проти громадського порядку та моральності	65
Кісілюк Е.М. Особливості відмежування розбою від грабежу	67
Мостепанюк Л.О. До питання про охорону статевої недоторканості неповнолітніх	69
Приходько Т.М. Фінансування тероризму: характеристика складу злочину	71
Семенюк О.О. Проблемні питання побудови ст. 158 КК України	73
Смаглюк О.В., Положай В.В. Обман при шахрайстві (обґрунтування необхідності законодавчого закріплення)	75
Шуляк Ю.В. Кримінально-правова характеристика рейдерства	77
Габро О.І. Умови криміналізації злочинів, передбачених ст. 384 КК України	80
Гринь О.Д. Кримінально-правова характеристика неналежного виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби	82
Дружга Ю.С. Значення юридичних ознак потерпілого від незаконного позбавлення волі або викрадення людини в кримінально-правовій доктрині	83
Заєць І.С. Кримінальна відповідальність за перешкоджання законній професійній діяльності журналістів	86
Кошевський В.С. Співвідношення предмета суспільних відносин у сфері загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та предмета злочину, передбаченого ст. 212 ¹ Кримінального кодексу України	88
Міщук І.П. Мотив злочинів, передбачених ст. 398 та 400 КК України	90
Семчук Н.О. Нові аспекти правового регулювання відповідальності за злочини проти моральності неповнолітніх	91
Сербіна Н.О. Щодо об'єкта умисного знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства	93
Дмитренко Ю. Характеристика родового об'єкта злочинів проти екологічної безпеки	95

1. Бантышев А. Ф. Уголовная ответственность за особо опасные преступления против государства (основы квалификации) : [монографія] / А. Ф. Бантышев. – К.: Изд-во НАСБУ, 2000. – С. 87.

2. Тарарухин С. А. Установление мотива и квалификация преступлений / С. А. Тарарухин. – К.: Изд-во «Высшая школа», 1977. – С. 15.

Семчук Н.О.,

здобувач Національної академії внутрішніх справ

НОВІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ МОРАЛЬНОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ

5 липня 2011 р. було прийнято Закон України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо злочинів проти волі, честі та гідності особи», який набрав чинності з 26 липня 2011 р. [1] Згідно з цим законом до ст. 150 і 150¹ Кримінального кодексу України (далі – КК) було внесено низку змін. По-перше, з конструкцій цих статей було вилучено вказівку на мету вчинення даних злочинів, а саме – на

мету отримання прибутку. По-друге, ст. 150 КК було доповнено частиною третьою, яка містить у якості кваліфікованого виду злочину вчинення його організованою групою. По-третє, змінено санкції частин перших вказаних статей.

Безумовно, зміну санкції та внесення додаткової кваліфікуючої ознаки до тексту ст. 150 КК можна вважати дуже важливими для підвищення рівня захисту моральності неповнолітніх. Однак найважливішою новацією є вилучення вказівки на мету отримання прибутку, яка передбачалась раніше, але в контексті даних статей була недоречною з наступних міркувань.

У контексті ст. 150 КК варто вказати, що діяльність, пов'язана з експлуатацією дитини, яка не досягла певного віку, є завжди незаконною, і в даному разі в першу чергу охороняється благополуччя дитини, а не економічні відносини. Крім того, як справедливо зазначає [В. О. Навроцький] йшлося про привласнення не будь-яких матеріальних результатів (продуктів) праці дитини (доходу у вигляді матеріальних благ), а лише прибутку як різниці між доходами та виробничими витратами. Проте якщо особа не несе виробничих витрат у зв'язку з використанням праці дитини, отримані нею доходи і є фактичним прибутком [2]. Тому виключення даної ознаки з диспозиції ст. 150 КК є позитивним для захисту в першу чергу моральності дитини та її нормального розвитку.

Для аналізу ст. 150¹ КК варто звернутись до того, що включає в себе заняття жебрацтвом. Під заняттям жебрацтвом розуміється систематичне випрошування грошей, речей, інших матеріальних цінностей у сторонніх осіб. А у разі успішного випрошування цінностей або грошей ці об'єкти переходять у власність жебрака, і він може розпоряджатись ними на власний розсуд, отже таке діяння за суттю своєю є корисливим. Адже важко собі уявити жебрака, який випрошує кошти за допомогою дітей безкорисливо. Крім того, в даному випадку також в першу чергу охороняється благополуччя дитини і її моральність, а не економічні відносини.

Враховуючи викладене, можна дійти висновку, що для конструкції ст. 150¹ КК вказівка на мету отримання прибутку є недоречною і підлягає вилученню як така, що беззмістовно обтяжує зміст статті.

Тобто варто погодитись з позицією законодавця з приводу вилучення мети отримання прибутку з конструкції злочинів, передбачених ст. 150 і 150¹ КК. Перенесення основної уваги законодавця в статтях 150 і 150¹ КК України саме на захист моральності дітей і їх благополуччя сприятиме підвищенню рівня захищеності дітей в українському суспільстві.

Список використаних джерел

1. Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо злочинів проти волі, честі та гідності особи : Закон України від 5 липня 2011 р. // Офіційний вісник України. – 2011. – № 57. – С. 25–26.
2. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / [за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка]. – 6-те вид., переробл. і доповн. – К. : Юридична думка, 2009. – 1236 с.

Сербіна Н.О.,

здобувач кафедри кримінального права НАВС

ЩОДО ОБ'ЄКТА УМИСНОГО ЗНИЩЕННЯ АБО ПОШКОДЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Проблема об'єкта злочину є однією з основних у кримінальному законодавстві України, її правильне розв'язання має важливе теоретичне і практичне значення. Саме об'єкт дає змогу розкрити сутність злочину, встановити його суспільно небезпечні наслідки, сприяє правильній кваліфікації діяння, а також відмежуванню його від суміжних суспільно небезпечних посягань [1, с. 202].

Враховуючи те, що під загальним об'єктом злочину визнається вся сукупність суспільних відносин, поставлених під охорону кримінального закону, ми на ньому не будемо більш детально зупинятися.

У науці кримінального права під родовим об'єктом злочинів розуміється об'єкт, який охоплює певне коло тотожних або однорідних суспільних відносин, що охороняються єдиним комплексом взаємопов'язаних кримінально-правових норм. Саме родовий об'єкт виступає критерієм систематизації норм Особливої частини Кримінального кодексу (далі КК) України.

Так, для дослідження кримінально-правової характеристики ми обрали ст. 210¹ КК: «Умисне знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства» [2], що була прийнята 13 січня 2011 р. в Законі України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за окремі правопорушення в житлово-комунальному господарстві». Прийнята норма викликає, безумовно, до себе як теоретичний, так і практичний інтерес в силу своєї не лише недосконалості, але й розміщення в системі кримінального законодавства.

З огляду на розташування норми у розділі IX КК «Злочини проти громадської безпеки» та керуючись логікою законодавця, родовим об'єктом злочину, що розглядається, є громадська безпека. На сього-